

OSNOVNI SUD U SREBRENICI

AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE ZA UNAPREĐENJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PRAVOSUĐU BOSNE I HERCEGOVINE

Srebrenica, januar 2025. godine

S A D R Ź A J

UVOD.....	3
AKCIONI PLAN OSNOVNOG SUDA U SREBRENICI ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE ZA UNAPREĐENJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PRAVOSUĐU BOSNE I HERCEGOVINE.....	4
1.ULOGA VSTV BIH I OSNOVNOG SUDA U SREBRENICI.....	4
2.METODA ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE	5
3.PLAN AKTIVNOSTI NA OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA	5
3.1.Plan aktivnosti na ostvarenju strateškog cilja 1	5
3.2. Plan aktivnosti na ostvarenju strateškog cilja 2.....	5
3.3. Plan aktivnosti na ostvarenju strateškog cilja 3.....	6
3.4. Plan aktivnosti na ostvarenju strateškog cilja 4.....	6
ZAVRŠNI DIO.....	7

U V O D

Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je krajem listopada 2020. godine usvojilo Strategiju za unaprjeđenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu BiH. Kroz Strategiju se nastoji skrenuti pažnja pravosudne zajednice u BiH na značaj rodne ravnopravnosti, te unaprijediti razina svijesti rodne ravnopravnosti u pravosuđu BiH.

Rodna ravnopravnost predstavlja jedno od ključnih načela savremenih demokratskih društava, a osiguranje jednakih prava i mogućnosti za žene i muškarce temelj je pravde, slobode i jednakosti. Iako je u Bosni i Hercegovini postignut značajan napredak u pogledu pravnog okvira za rodnu ravnopravnost, uključujući donošenje Zakona o ravnopravnosti polova, još uvijek postoje izazovi u implementaciji ovih zakona u praksi. U mnogim segmentima društva, pa tako i u pravosuđu, žene su i dalje nedovoljno zastupljene na ključnim pozicijama, a rodne predrasude i dalje utiču na donošenje odluka.

Akcioni plan za sprovođenje strategije rodne ravnopravnosti u sudovima BiH ima za cilj unaprijediti položaj žena u pravosudnom sistemu, osigurati ravnopravnost u zastupljenosti i unaprijediti institucionalne kapacitete za borbu protiv rodne diskriminacije. Ovaj plan predstavlja konkretan korak ka jačanju efikasnosti i pravednosti u radu sudova, u skladu s međunarodnim standardima i obavezama koje BiH ima prema Evropskoj uniji i drugim relevantnim međunarodnim tijelima.

Svrha ovog akcionog plana je da pruži okvir za djelovanje, precizira ciljeve i aktivnosti koje sudovi trebaju poduzeti u cilju postizanja rodne ravnopravnosti, te osigura mehanizme monotoringa i evaluacije napretka. Plan takođe prepoznaje važnost saradnje i VSTV-a, nevladinih organizacija, akademske zajednice i međunarodnih partnera u postizanju postavljenih ciljeva.

Implementacija ovog akcionog plana treba da osigura ne samo formalnu ravnopravnost, već i stvaranje okruženja u kojem će žene i muškarci imati jednake šanse za razvoj svojih profesionalnih karijera u pravosudnim institucijama, te u kojem će sve građanke i građani imati jednak pristup pravdi, bez obzira na pol.

7

AKCIONI PLAN OSNOVNOG SUDA U SREBRENICI ZA UNAPREĐENJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PRAVOSUĐU BOSNE I HERCEGOVINE

VIZIJA

Pravosudni system Bosne i Hercegovine je pravičan, inkluzivan i rodno ravnopravan, u kojem žene i muškarci imaju jednake mogućnosti u pristupu pravdi, zastupljenosti na svim nivoima odlučivanja i napredovanju u karijeri, bez rodni predrasuda i diskriminacije. Pravosudne institucije osnažene su za aktivnu ulogu u promovisanju rodne ravnopravnosti i zaštiti prava svih građana.

MISIJA

Osigurati ravnopravnu zastupljenost žena i muškaraca u pravosudnim institucijama Bosne i Hercegovine, povećati svijest o važnosti rodne ravnopravnosti među sudijama, tužiocima i osobljem, te unaprijediti pravni okvir i praksu u cilju sprečavanja rodne diskriminacije. Kroz efikasnu implementaciju zakona i strategija, pravosuđe će biti mehanizam za zaštitu i unapređenje rodne ravnopravnosti, pružajući jednak pristup pravdi za sve građane, bez obzira na pol.

STRATEŠKI CILJEVI

1. Unapređenje znanja i nivoa svijesti o pojmu roda, rodnim normama, metodi gender mainstreaming-a, rodnoj ravnopravnosti i jednakom pristupu pravdi postavlja se kao jedan od ciljeva Osnovnog suda u Srebrenici, i ostalih zaposlenih lica ovog suda.
2. Predsjednik suda i ostala zaposlena lica ovog suda će obezbijediti da se u radnim procesima koji se dešavaju u sudu obuhvate pitanja rodne ravnopravnosti i jednakog pristupa pravdi, kao dio ciljeva procesa suda.
3. Predsjednik suda i ostala zaposlena lica suda će obezbijediti da se sva lica koja dođu u kontakt sa sudom tretiraju na jednak način, te da im se omogući jednak pristup pravdi bez obzira na njihov pol ili rod.
4. Predsjednik suda i ostala zaposlena lica suda će obezbijediti da sva lica, koja dolaze u kontakt sa sudom, bilo da je kontakt ostvaren usmeno, pismeno ili putem društvenih mreža, smatraju da je sud osnovan na principima rodne ravnopravnosti te da i muškarci i žene imaju jednak pristup pravdi.

I

ULOGA VSTV-a BiH I OSNOVNOG SUDA U SREBRENICI

VSTV BiH je nezavisna institucija odgovorna za upravljanje pravosuđem u Bosni i Hercegovini. Koordinira procesom donošenja Akcionog plana, pruža podršku, donosi uputstva u okviru navedenog procesa s krajnjim ciljem omogućavanja jednakog pristupa pravdi i jednakosti svih građana pred zakonom osiguranjem nezavisnog, nepristrasnog, profesionalnog, efikasnog i transparentnog pravosuđa.

Predsjednik Osnovnog suda u Srebrenici odgovoran je za implementaciju Strategije, te je obavezan redovno informisati VSTV BiH o svim aktivnostima u okviru svojih godišnjih izvještaja. Predsjednik Osnovnog suda u Srebrenici obavezan je da uključi osoblje oba pola na svim nivoima unutar institucije u proces sprovođenja Strategije, odnosno donošenja i primjene akcionih planova. Sud u Srebrenici svakodnevno provodi primjenu zakona i donosi odluke u skladu sa važećim zakonima, dok je VSTV odgovoran za upravljanje pravosudnim kadrovima i resursima. Zajedno osiguravaju da pravni system BiH bude funkcionalan, transparentan, i u skladu sa međunarodnim standardima.

Web stranica suda pokazala se kao najjednostavniji i najtransparentniji način na koji sud prezentira informacije o rodnoj ravnopravnosti. Stoga je ova institucija u svom novom Akcionom planu donijela nove mjere vezane za rodnu ravnopravnost, a koje će se prezentirati kroz navedeno.

II

METODA ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE

Strategija će se sprovoditi primjenom ***gender mainstreaming-a***.

Gender mainstreaming podrazumijeva da lica različitih polova imaju različite potrebe te različite životne uslove i okolnosti, te da je nužno, uvažavajući pomenute razlike i potrebe, u svim radnim procesima suda unaprijediti rodnu ravnopravnost. *Gender mainstreaming* je pristup u donošenju politika koji uzima u obzir interese i potrebe muškaraca i žena. Mora se imati na umu da žene i muškarci imaju različite potrebe, kao i životne uslove i okolnosti uključujući i nejednak pristup i kontoli nad moći, resursima, ljudskim pravima i institucijama, kao i pravosudnom sistemu. Cilj *Gender mainstreaming* je uzimanje u obzir navedenih razlika, prilikom osmišljavanja, sprovođenja i evaluacije politika, projekata i radnih procesa, tako da muškarci i žene imaju koristi od navedenih politika, projekata i radnih procesa, s krajnjim ciljem unapređenja rodne ravnopravnosti, umjesto produbljivanja postojećih razlika. Stoga *gender mainstreaming* predstavlja instrument za ostvarenje rodne ravnopravnosti. Osnovni sud Srebrenica integrisaće *Gender mainstreaming* u sve faze razvoja i sprovođenja politika, projekata i radnih procesa na svim nivoima i to kako unutar institucije tako i van nje, tj u kontaktu sa vanjskim stranama.

III

PLANIRANE AKTIVNOSTI NA OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA

Strateški cilj 1.

Prvi strateški cilj je unapređenje znanja i nivoa svijesti o pojmu roda, rodnim normama, metodi gender mainstreaming-a, rodnoj ravnopravnosti i jednakom pristupu pravdi i postavljen je kao prioritet predsjednika Osnovnog suda u Srebrenici i svih zaposlenih lica u sudu.

3.1.1. Aktivnosti na ostvarenju strateškog cilja 1.

1) Upoznavanje svih uposlenih s Akcionim planom za implementaciju Strategije za unaprjeđenje rodne ravnopravnosti u Osnovnom sudu u Srebrenici za razdoblje od 2025.- 2027. godine.

Način realizacije aktivnosti: Organizovati sastanak s uposlenicima Osnovnog suda u Srebrenici na kojem će se prezentovati Akcioni plan suda za razdoblje od 2025.- 2027. godine nakon njenog usvajanja od strane VSTV-a.

Nositelj realizacije: Članovi radne grupe

Rok za provođenje aktivnosti: Do 31.12.2025. godine.

Očekivani rezultat: Zaintersovati uposlenike/ce za teme povezane sa rodnom ravnopravnošću.

2) Prezentiranje izvještaja o provedenim mjerama svim uposlenima.

Način realizacije aktivnosti: Izvještaj o provedenim mjerama poslati svim uposlenima suda putem e-maila.

Nositelj realizacije: Savjetnik za rodnu ravnopravnost

Rok za provođenje aktivnosti: Do 31.12.2025., 31.12.2026. i 31.12. 2027. godine

Očekivani rezultat: Održavanje i poticanje zainteresiranosti uposlenika/ca za temu rodne ravnopravnosti.

Strateški cilj 2.

Drugi strateški cilj podrazumijeva da će predsjednik suda, sudije i ostali zaposleni obezbijediti da se u radnim procesima suda obuhvate pitanja rodne ravnopravnosti i jednakog pristupa pravdi, kao dio ciljeva procesa ovog suda

3.2.1. Aktivnosti na ostvarenju strateškog cilja 2.

1) Edukacija uposlenika/ca pravosudne institucije na temu rodne ravnopravnosti.

Način realizacije aktivnosti: Putem CEST-ovog Programa početne obuke i programa stručnog usavršavanja, te putem obuka od strane Agencije za državnu službu prijavljivati NPF i druge uposlene na seminare na temu rodne ravnopravnosti.

Nositelj realizacije: Predsjednik suda

Rok za provođenje aktivnosti: . Do 31.12.2025., 31.12.2026. i 31.12. 2027. godine

Očekivani rezultat: Unaprijediti znanje NPF i drugih uposlenih o rodnoj ravnopravnosti i jednakom pristupu pravdi.

2) Tematske sjednice radne grupe na temu rodne ravnopravnosti i realizacije provedenih mjera

Način realizacije aktivnosti: Redovno državanje sjednica

Nositelj realizacije: Članovi radne grupe

Rok za provođenje aktivnosti: Do 31.12.2025., 31.12.2026. i 31.12.2027. godine

Očekivani rezultat: Držati temu rodne ravnopravnosti aktualnom i osigurati provođenje donesenih aktivnosti.

3) Podnošenje izvještaja predsjedniku suda o aktivnostima provedenih u cilju ostvarenja mjera Akcijskog plana Strategije.

Način realizacije aktivnosti: Podnošenje izvještaja predsjedniku suda pismenim putem

Nositelj realizacije: Predsjednik radne grupe

Rok za provođenje aktivnosti: Do 31.12.2025., 31.12.2026. i 31.12. 2027. godine

Očekivani rezultat: Upućenost predsjednika suda u rad članova radne grupe i rješavanje potencijalnih poteškoća s kojima se radna grupa susretne.

Strateški cilj 3.

Treći strateški cilj podrazumijeva da će predsjednik suda i ostala zaposlena lica obezbijediti da se sva lica koja dođu u kontakt sa sudom tretiraju na jednak način, te da im se omogući jednak pristup pravdi bez obzira na njihov pol ili rod.

3.3.1. Aktivnosti na ostvarenju strateškog cilja 3.

1) Prezentiranje Akcijskog plana javnosti

Način realizacije aktivnosti: Objava Akcijskog plana na službenoj web stranici suda

Nositelj realizacije: IKT tehničar, Savjetnik za rodnu ravnopravnost

Rok za provođenje aktivnosti: Do 31.12.2025. godine

Očekivani rezultat: Zainteresirati javnost za teme povezane sa rodnom ravnopravnošću.

2) Uspostavljanje knjige žalbi u sudu, koja će biti fizički dostupna u pisarnici suda. Knjiga žalbi će služiti kao alat za prikupljanje primjedbi, sugestija i pohvala u vezi sa radom suda, postupanjem sudskih službenika i poštovanjem rodne ravnopravnosti.

Način realizacije aktivnosti: Knjigu žalbe postaviti na vidno mjesto u pisarnicu suda

Nositelj realizacije: Savjetnik za rodnu ravnopravnost, članovi radne grupe

Rok za provođenje aktivnosti: Do 31.12.2025. godine

Očekivani rezultat: Povećana transparentnost i odgovornost zaposlenih, unapređenje postupanja sudskih službenika u skladu s principima rodne ravnopravnosti i omogućeno prikupljanje mišljenja korisnika usluga suda.

Strateški cilj 4.

Četvrti strateški cilj podrazumijeva da će Predsjednik suda i ostala zaposlena lica suda obezbijediti da sva lica koja dolaze u kontakt sa sudom, bilo da je kontakt ostvaren usmeno, pismeno ili putem društvenih mreža, smatraju da je sud osnovan na principima rodne ravnopravnosti, te da i muškarci i žene imaju jednak pristup pravdi.

3.4.1. Aktivnosti na ostvarenju strateškog cilja 4.

1) Redovno informirati o temama vezanim za rodnu ravnopravnost.

Način realizacije aktivnosti: Sadržaj koji je vezan za rodnu ravnopravnost polova objavljivati na web stranici suda.

Nositelj realizacije: IKT tehničar suda, Savjetnik za rodnu ravnopravnost

Rok za provođenje aktivnosti: Do 31.12.2025., 31.12.2026. i 31.12. 2027. godine

Očekivani rezultat: Osigurati vidljivost standarda u oblasti ravnopravnosti spolova za širu javnost i stranke u postupku.

2) Obilježavanje kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“

Način realizacije aktivnosti: Putem web stranice objaviti sadržaj vezan za borbu protiv rodno zasnovanog nasilja.

Nositelj realizacije: Članovi radne grupe, IKT tehničar suda

Rok za provođenje aktivnosti: Do 31.12.2025., 31.12.2026. i 31.12. 2027. godine

Očekivani rezultat: Dati do znanja korisnicima/ama usluga Osnovnog suda u Srebrenici i cjelokupnoj javnosti kako je ovaj sud institucija koja poštuje jednu od temeljnih principa ljudskih prava (rodnu ravnopravnost) te da ovaj sud radi na unaprijeđenju iste.

ZAVRŠNI DIO

Rok za realizaciju akcionog plana je 3 (tri) godine.

U okviru određenog roka imenovana Radna grupa će vršiti periodične analize i presjeke stanja i o svojim aktivnostima izvještavati predsjednika suda.

Ovaj Akcioni plan će u narednom periodu biti proslijeđen Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine, a u sklopu programa implementacije „Strategije za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu BiH”, te će u saradnji sa relevantnim institucijama biti implementiran u Osnovnom sudu u Srebrenici.

Srebrenica, januar 2025. godine.

PREDSJEDNIK SUDA

SEAD ALIĆ